

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๑๖๘/๒๕๕๙

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสียโชค
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้รางวัลด้วยการเสียโชค

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันการจัดให้มีการแถมพหหรือให้รางวัลด้วยการเสียโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพมีขึ้นเป็นจำนวนมากและมีวิธีการที่ซับซ้อน ซึ่งบางกรณีเป็นการมอมเมาหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชน ประกอบกับกฎหมายที่ใช้บังคับในกรณีนี้ คือ พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการแถมพหและการให้รางวัลด้วยการเสียโชค ตลอดจนบทกำหนดโทษที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน สมควรให้มีการควบคุมตรวจสอบ การอนุญาต การโฆษณา ตลอดจนการปรับปรุงอัตราโทษและค่าธรรมเนียมให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การให้รางวัลด้วยการเสียช็อค
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการให้รางวัลด้วยการเสียช็อค

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสียช็อค
พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“การให้รางวัลด้วยการเสียช็อค” หมายความว่า การให้รางวัลแก่ผู้เข้าร่วมรายการ
ด้วยวิธีการใด ๆ โดยอาศัยผลที่ยังไม่แน่นอนเป็นข้อชี้ขาด และผู้เข้าร่วมรายการไม่เสียประโยชน์
“รางวัล” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือบริการที่แถมพกให้แก่ผู้เข้าร่วมรายการ
“ผู้เข้าร่วมรายการ” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นลูกค้า ผู้รับบริการ หรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอ
หรือชักชวนให้ร่วมรายการโดยมีการเสียช็อค
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้น
ค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
การให้รางวัลด้วยการเสียงโชค

มาตรา ๕ การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพ จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตก่อนจึงจะทำได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต รวมทั้งแบบใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคในกรณีดังต่อไปนี้ จะอนุญาตมิได้

(๑) กิจการที่มีลักษณะเป็นอันตรายต่อประชาชน ชัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือที่มีกฎหมายอื่นห้ามจัดหรือโฆษณาให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค

(๒) การจัดที่มีลักษณะมอมเมาประชาชน เอาเปรียบหรือไม่เป็นธรรมต่อผู้เข้าร่วมรายการหรือเป็นการจัดที่มีข้อขัดแย้งกฎหมาย

(๓) ให้รางวัลที่มีลักษณะเป็นอันตรายต่อประชาชนหรือมีมูลค่าที่ไม่เหมาะสมอันเป็นการเอาเปรียบผู้เข้าร่วมรายการ

มาตรา ๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตจะจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคโดยวิธีที่แตกต่างไปจากวิธีที่ระบุไว้ในใบอนุญาตมิได้

มาตรา ๘ ในสถานที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียงโชค ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความ ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาต

(๒) ข้อความอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตจะจัดให้มีการโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสียงโชคก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๒
การออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่สำหรับในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๑๑ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ออกใบอนุญาต-

(๒) สั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวง
ซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

(๓) เพิกถอนใบอนุญาต

(๔) จัดเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ ผู้ขอใบอนุญาตต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) มีภูมิลำเนาหรือสถานที่ทำการอยู่ในราชอาณาจักรไทย

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้หรือเคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต

แต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ในกรณีที่ผู้ขอใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล ผู้แทนนิติบุคคลนั้นทุกคนต้องมีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง และต้องไม่เคยเป็นผู้แทนนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาต
ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ ใบอนุญาตให้มีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาต แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๕ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๒

(๒) ผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตาม

มาตรา ๑๑ (๒)

(๓) การจัดทำมีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคมีลักษณะตามมาตรา ๖=

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี
หรือปรับไม่เกินแปดหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๙ นิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษปรับเป็นสองเท่าของโทษที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๐ บรรดากฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการแกมพหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๑ คำขออนุญาตจัดให้มีการแกมพหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพที่ได้ยื่นไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการพนันและยังอยู่ในระหว่างพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่คำขออนุญาตมีข้อแตกต่างไปจากคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้แก้ไขได้ตามความจำเป็นเพื่อให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๒ ใบอนุญาตจัดให้มีการแกมพหรือรางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ใช้ได้จนกว่าใบอนุญาตดังกล่าวจะสิ้นอายุ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียมท่ายพระราชบัญญัตินี้

อายุใบอนุญาตจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค

(๑) ไม่เกิน ๑ วัน	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
(๒) ไม่เกิน ๗ วัน	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๓) ไม่เกิน ๑๕ วัน	ฉบับละ	๘,๐๐๐ บาท
(๔) ไม่เกิน ๑ เดือน	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๕) ไม่เกิน ๓ เดือน	ฉบับละ	๓๐,๐๐๐ บาท
(๖) ไม่เกิน ๖ เดือน	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
(๗) ไม่เกิน ๙ เดือน	ฉบับละ	๘๐,๐๐๐ บาท
(๘) ไม่เกิน ๑ ปี	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสียโชค พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๒๙๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสียโชค พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงการคลังและกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) กระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (สำนักงานปลัดกระทรวง) กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการปกครอง) กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา) สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้รางวัลด้วยการเสียโชค โดยแยกหลักการเรื่องการจัดให้มีการแถมพหหรือการให้รางวัลด้วยการเสียโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ออกจากพระราชบัญญัติการพนันฯ เนื่องจากการแถมพหหรือการให้รางวัลด้วยการเสียโชคในการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพไม่ใช่การเสียโชคในลักษณะที่เป็นการพนัน แต่เป็นกิจกรรมทางการตลาดที่ผู้ประกอบการค้าหรืออาชีพทั่วไปปฏิบัติกันเป็นปกติ เพื่อให้สินค้าหรือบริการนั้นเป็นที่นิยมหรือติดตลาด การกระทำดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นการพนัน สมควรมีกฎหมายควบคุมมิให้มีการเอาเปรียบหรือหลอกลวงประชาชนในการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียโชคดังกล่าว

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงการคลัง ไม่ขัดข้องในหลักการแยกการจัดให้มีการแถมพหหรือรางวัลด้วยการเสียโชคโดยวิธีใด ๆ ในการประกอบการค้าหรืออาชีพออกจากกฎหมายว่าด้วยการพนัน โดยมีความเห็นเพิ่มเติม ๒ ประการ คือ

(๑) การยกเลิกเฉพาะมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ น่าจะไม่ถูกต้องแต่ควรเสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งต่างหาก

(๒) บทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” ในร่างมาตรา ๔ ควรครอบคลุมไปถึงคำว่า “ผู้ใด” ตามร่างมาตรา ๗ ด้วย

๒.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้

๒.๓ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีข้อสังเกตว่ากฎกระทรวงที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอใบอนุญาตและการออกใบอนุญาตตามร่างมาตรา ๗ ควรคำนึงถึงหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในกรณีเป็นการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและบังคับใช้ได้ต่อไป

๒.๔ กระทรวงยุติธรรม เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ แต่มีข้อสังเกตว่ากรณีมีการกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๗ หรือร่างมาตรา ๑๐ เจ้าพนักงานจะเพิกถอนใบอนุญาต หรือร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป และอำนาจเข้าไปในสถานที่ที่ทำการเสี่ยงโชคและอำนาจค้นเพื่อตรวจสอบใบอนุญาตและการดำเนินการตามที่ได้รับอนุญาตตามร่างมาตรา ๑๖ (๔) เป็นอำนาจที่เกินความจำเป็น เพราะเจ้าพนักงานมีอำนาจตรวจสอบข้อเท็จจริงและเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำตามร่างมาตรา ๑๖ (๑) และ (๓) อยู่แล้ว

๒.๕ สำนักงานอัยการสูงสุด มีความเห็นดังนี้

(๑) ควรกำหนดบทนิยามคำว่า “เสี่ยงโชค” ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และบทนิยามดังกล่าวแตกต่างกับการเสี่ยงโชคตามบัญชี ข ลำดับที่ ๑๖ ท้ายพระราชบัญญัติการพนันฯ อย่างไร

(๒) คำว่า “ผู้แทนนิติบุคคล” ในร่างมาตรา ๒๑ ควรแก้ไขเป็น “กรรมการหรือผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น” เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติฉบับอื่น ๆ

(๓) ควรบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระบวนการนำเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการเปรียบเทียบไว้ด้วย และกำหนดทางเลือกอื่นในการระงับคดีนอกจากการเปรียบเทียบตามร่างมาตรา ๒๒ วรรคสาม เท่านั้น

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค พ.ศ. แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๓.๑ แก้ไขการอ้างบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยตัดบทจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญออก เนื่องจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มิได้บัญญัติให้ต้องระบอบบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลไว้ด้วย

๓.๒ ตัดร่างมาตรา ๓ เดิม ซึ่งเป็นบทบัญญัติยกเลิกกฎหมายออก เนื่องจากพระราชบัญญัติการพนันฯ ถูกยกเลิกทั้งฉบับตามร่างพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติยกเลิกมาตรา ๘ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการพนันฯ อีก ส่วนข้อความในวรรคสองที่กำหนดให้บรรดากฎหมาย กฎ

หรือข้อบังคับใดซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน เป็นไปตามหลักทั่วไปว่ากฎหมายใหม่ย่อมยกเลิกกฎหมายเก่า จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้

๓.๓ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เดิม (ร่างมาตรา ๓) ซึ่งเป็นมาตรากำหนดบทนิยาม ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผู้เข้าร่วมรายการ” โดยตัดข้อความว่า “ผู้ทำนิติกรรมกับผู้ประกอบการ” ออก เนื่องจากอยู่ในความหมายของลูกค้าหรือผู้รับบริการแล้ว และได้ตัดคำว่า “ไม่ว่าจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ตาม” ออก เนื่องจากในการเสี่ยงโชค ผู้เข้าร่วมรายการจะต้องไม่เสียประโยชน์ เพราะหากผู้เข้าร่วมรายการเสี่ยงโชคต้องเสียประโยชน์จะเข้าลักษณะเป็นการพนันซึ่งไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตัดบทนิยามคำว่า “เสี่ยงโชค” ออก และกำหนดบทนิยามคำว่า “การให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค” แทน เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้นว่าเป็นการให้รางวัลแก่ผู้เข้าร่วมรายการ ด้วยวิธีการใด ๆ โดยอาศัยผลที่ยังไม่แน่นอนเป็นข้อชี้ขาด และผู้เข้าร่วมรายการไม่เสียประโยชน์

(๓) ตัดบทนิยามคำว่า “ใบอนุญาต” ออก เนื่องจากในเนื้อหาของร่างเป็นที่ยึดมั่นอยู่แล้วว่าเป็นใบอนุญาตจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค จึงไม่จำเป็นต้องมีบทนิยามคำนี้

(๔) ตัดบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” ออก เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และไม่ปรากฏคำว่าผู้ประกอบการในตัวร่างอีกแล้ว

(๕) ตัดบทนิยามคำว่า “การสื่อสารมวลชน” ออก เนื่องจากเป็นบทนิยามที่ขยายบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการ” ซึ่งได้ตัดบทนิยามดังกล่าวออกแล้วตาม (๔) ข้างต้น

(๖) ตัดบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ออก เนื่องจากผู้มีอำนาจสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดอาญาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ และในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ยกเลิกอำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในการสืบสวนสอบสวนความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนันแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทนิยามและตามร่างมาตรา ๑๖ เดิม ไว้เป็นการเฉพาะ

(๗) ตัดบทนิยามคำว่า “เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต” ออก เนื่องจากตามร่างมาตรา ๑๐ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้งเจ้าพนักงานในตำแหน่งใดบ้างเป็นเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

๓.๔ ตัดร่างมาตรา ๕ เดิม ซึ่งกำหนดว่าพระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับส่วนราชการ หน่วยงานอิสระ และรัฐวิสาหกิจ ออก เนื่องจากไม่มีเหตุผลหรือความจำเป็นใดที่จะกำหนดยกเว้นดังกล่าว โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจที่มีการดำเนินการในลักษณะแสวงหากำไรอยู่ด้วย

๓.๕ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๖ เดิม ซึ่งเป็นมาตราการรักษาการ โดยตัดข้อความว่า “และออกประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต” ในวรรคหนึ่ง และข้อความว่า “และประกาศนั้น” ในวรรคสอง ออก เนื่องจากการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้กระทำโดยการออกประกาศ แต่ร่างมาตรา ๑๐ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้แต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๔)

๓.๖ แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในร่างมาตรา ๗ เดิม ซึ่งกำหนดห้ามผู้ใดหรือผู้ประกอบการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาต โดยใช้ถ้อยคำในลักษณะเดียวกับมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการตีความหากมีการใช้ถ้อยคำเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (ร่างมาตรา ๕)

๓.๗ ย้ายร่างมาตรา ๙ เดิม ซึ่งเป็นบทบัญญัติกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอใบอนุญาตไปอยู่ในหมวด ๒ ว่าด้วยการออกใบอนุญาต และแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเล็กน้อย เพื่อให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๒)

๓.๘ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๑ เดิม ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องโฆษณาข้อความที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค โดยเปลี่ยนจากการกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องโฆษณาให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความตามที่ร่างมาตราดังกล่าวกำหนดเป็นการกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงในสถานที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคให้ประชาชนเห็นหรือทราบข้อความตามที่ร่างมาตราดังกล่าวกำหนดแทน และแก้ไขข้อความใน (๑) จากเฉพาะเลขที่ใบอนุญาตเป็นใบอนุญาตทั้งฉบับ เพื่อให้ประชาชนทราบรายละเอียดทั้งหมดของการอนุญาตให้จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชค และตัด (๒) ออก เนื่องจากสถานที่ออกใบอนุญาตปรากฏในใบอนุญาตซึ่งต้องแสดงตาม (๑) อยู่แล้ว สำหรับการโฆษณาให้ประชาชนทราบถึงการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงชคนั้น ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้บังคับให้ต้องโฆษณา แต่หากจะโฆษณาหรือชี้ชวนเกี่ยวกับการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคก็ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

๓.๙ ตัดข้อความในวรรคสองของร่างมาตรา ๑๒ เดิม ซึ่งกำหนดว่ากรณีมีพฤติการณ์จำเป็นที่ไม่อาจคาดหมาย เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตสามารถขยายระยะเวลาได้ แต่ต้องไม่เกินอายุใบอนุญาต ออก เนื่องจากในวรรคหนึ่งได้กำหนดให้ใบอนุญาตมีอายุตามที่กำหนดในใบอนุญาตแล้ว ประกอบกับในการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคจะต้องมีการขออนุญาตทุกครั้ง และระยะเวลาในการอนุญาตจะไม่นานกว่าหนึ่งปี จึงไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติที่ขยายระยะเวลาการอนุญาตออกไปอีก (ร่างมาตรา ๑๔)

๓.๑๐ เพิ่มบทบัญญัติกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งเจ้าพนักงานดังต่อไปนี้เป็นเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต คือ (๑) ผู้อำนวยการสำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร และ (๒) นายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแห่งท้องที่ สำหรับในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร (ร่างมาตรา ๑๐)

๓.๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๓ เดิม โดยตัด (๓) ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ เดิม ออก เนื่องจากร่างมาตรา ๑๖ เดิม ได้ถูกตัดออก เพราะอำนาจสืบสวนสอบสวนความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีอำนาจต่าง ๆ ตามที่ร่างมาตรา ๑๖ เดิมกำหนดไว้อยู่แล้ว ร่างมาตรา ๑๖ เดิม จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้ นอกจากนี้ ได้เพิ่มความเป็น (๒) กำหนดให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร และเพิ่ม (๔) เรื่องอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

๓.๑๒ เพิ่มบทบัญญัติให้ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๑๓)

๓.๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๔ เดิม ซึ่งกำหนดเหตุในการเพิกถอนใบอนุญาตโดยขยายเหตุในการเพิกถอนใบอนุญาตให้มากขึ้น จากเดิมที่กำหนดใน (๒) เฉพาะการฝ่าฝืนตามมาตรา ๑๐ คือ จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีพลิกแพลงจากเงื่อนไขในใบอนุญาต เป็น “ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๑ (๒) คือ การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่สั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาต” และแก้ไขเพิ่มเติม (๓) ที่กำหนดให้เจ้าพนักงานเพิกถอนใบอนุญาตได้เฉพาะกรณีการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงช้อนั้น อาจเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะหรือต่อประชาชนอันจำเป็นต้องป้องกันหรือขจัดเหตุ เป็น “การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคมีลักษณะตามมาตรา ๖” (ร่างมาตรา ๑๕)

๓.๑๔ ตัดร่างมาตรา ๑๕ เดิม ซึ่งกำหนดวิธีการแจ้งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตออก เนื่องจากการส่งคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต แม้จะไม่ได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานก็สามารถปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยการแจ้งคำสั่งทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ ซึ่งมีวิธีการแจ้งคำสั่งที่หลากหลายกว่าการส่งทางไปรษณีย์เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเลือกใช้วิธีการแจ้งที่เหมาะสมกับการเพิกถอนใบอนุญาตแต่ละราย

๓.๑๕ ตัดร่างมาตรา ๑๖ เดิม ซึ่งกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และร่างมาตรา ๑๗ เดิม ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัว ออก เนื่องจากอำนาจหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นของเจ้าพนักงานตำรวจ ซึ่งมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวน รวมถึงการค้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จึงไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติดังกล่าว และไม่จำเป็นต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับบัตรประจำตัวของเจ้าพนักงาน เนื่องจากได้ตัดหลักการที่กำหนดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไปแล้ว

๓.๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ เดิม ซึ่งกำหนดบทกำหนดโทษกรณีที่มีผู้ฝ่าฝืนร่างมาตรา ๗ วรรคหนึ่งเดิม คือ การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยไม่ได้รับอนุญาต และร่างมาตรา ๑๐ เดิม คือ การจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีพลิกแพลงหรือวิธีที่แตกต่างไปจากเงื่อนไขในใบอนุญาต ที่มีระวางโทษเท่ากัน เป็นกำหนดให้ผู้จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยไม่ได้รับอนุญาตมีโทษหนักกว่าผู้จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคโดยวิธีที่แตกต่างไปจากวิธีที่ระบุไว้ในใบอนุญาต โดยแยกออกเป็นสองร่างมาตรา คือ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗ นอกจากนี้ ในส่วนของโทษปรับรายวันได้ตัดออก เนื่องจากไม่ใช่ความผิดที่ร้ายแรงถึงขนาดต้องมีโทษปรับรายวัน และเพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดโทษปรับรายวันตามร่างพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. ซึ่งตัดหลักการเรื่องการกำหนดโทษปรับรายวันออก (ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

๓.๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๙ เดิม ซึ่งกำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตที่ไม่โฆษณาข้อความตามร่างมาตรา ๑๑ เดิม โดยเพิ่มบทกำหนดโทษสำหรับผู้ไม่โฆษณาข้อความที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่ ให้มีระวางโทษเท่ากัน (ร่างมาตรา ๑๘)

๓.๑๘ ตัดร่างมาตรา ๒๐ เดิม ซึ่งกำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงาน ออก เนื่องจากบทบัญญัติที่ให้อำนาจหน้าที่แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและเข้าไปในสถานที่ที่ทำการเสี่ยงโชคได้ถูกตัดออกไปแล้ว

๓.๑๙ ตัดร่างมาตรา ๒๑ เดิม ซึ่งกำหนดความรับผิดของนิติบุคคลออก เนื่องจากมีลักษณะคล้ายกับมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย ที่ ๑๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ว่า พระราชบัญญัติขายตรงและตลาดแบบตรง พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๕๔ เฉพาะในส่วนที่สันนิษฐานให้กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษทางอาญาร่วมกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลโดยไม่ปรากฏว่ามีการกระทำหรือเจตนาประการใดอันเกี่ยวกับการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๙ วรรคสอง เป็นอันใช้บังคับไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

๓.๒๐ เพิ่มโทษปรับสำหรับนิติบุคคลที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้ต้องรับโทษปรับตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นเป็นสองเท่า (ร่างมาตรา ๑๙)

๓.๒๑ ตัดร่างมาตรา ๒๒ เดิม ซึ่งบัญญัติให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบความผิดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ออก เนื่องจากความผิดตามร่างมาตรา ๑๙ เดิม คือ การฝ่าฝืนไม่โฆษณาข้อความที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทนั้น พนักงานสอบสวนมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามมาตรา ๓๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ส่วนความผิดตามร่างมาตรา ๒๐ เดิม คือ การขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานได้ถูกตัดออกไปแล้ว

๓.๒๒ ตัดร่างมาตรา ๒๓ เดิม ซึ่งบัญญัติให้พนักงานฝ่ายปกครองเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาออก เนื่องจากข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงกำหนดการสอบสวนความผิดอาญาบางประเภทในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานครโดยพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ยกเลิกอำนาจของพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองในการสืบสวนสอบสวนความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนันซึ่งรวมถึงการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสี่ยงโชคด้วยแล้ว อำนาจสืบสวนสอบสวนความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้จึงเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และไม่จำเป็นต้องบัญญัติให้พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามร่างมาตรา ๒๓ เดิม

นอกจากนี้ ได้แก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

ร่างพระราชบัญญัติการให้รางวัลด้วยการเสียดัง พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียดัง โดยมีการควบคุมตรวจสอบ การอนุญาต การโฆษณา และปรับปรุงอัตราโทษและค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อคุ้มครองประชาชนมิให้เกิดการกระทำอันเป็นการมอมเมาประชาชนหรือทำให้ประชาชนได้รับความไม่เป็นธรรมจากการประกอบกิจการค้าหรืออาชีพที่จัดให้มีการให้รางวัลด้วยการเสียดัง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙